آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۳۸۵
شنبه
۱۴۰۱•۰۷•۱۶
۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۴/ ۰۸ اکتبر ۲۰۲۲

نگـــــره

ظریف: مردم بزرگ‌ترین عامل ثبات نظام هستند

اتفاقات اخیر کشور با حضور رئیس و اساتید دانشگاه تهران در خانه گفت‌وگوی دانشگاه تهران بررسی شد. رئیس دانشگاه تهران با اشاره به ناآرامی‌های اخیر در دانشگاه تهران، بیان کرد: دانشگاه اگر جای نقد نباشد، کارایی لازم را نخواهد داشت. شورای عالی انقلاب فرهنگی زیرساخت‌های قانونی خوبی را برای نقد در محیط علمی فراهم کرده است، هم کرسی‌های آزاداندیشی و هم مشوق‌هایی که برای این حوزه فراهم شده است. رئیس‌جمهوری هم در صحبت‌های اخیر خود به این امر اشاره داشته و تاکید می‌کنند که وزرا همواره پاسخگو باشند. دکتر سیدمحمد مقیمی تصریح کرد: برخی اصلا حاضر نیستند در فضاهای قانونی و با مدارا به اعلام نقد و بیان اعتراض خود بپردازند و گاهی فضا را تند و هیجانی می‌کنند. البته تلاش‌مان این است که با ابزارهای انضباطی داخل دانشگاه به برخورد با این دانشجویان بپردازیم و از دخالت‌های بیرونی جلوگیری کنیم، اما خوب در جریان ناآرامی‌ها تعدادی از دانشجویان در خیابان‌های اطراف دانشگاه و یا در اغتشاشات خیابانی دستگیر شده‌اند. رئیس دانشگاه تهران گفت: ساعت یک بامداد پنج‌شنبه ۳۱ شهریور ماه، ۱۴ دانشجو را به دفتر آوردند. تا ساعت ۴ صبح با آنها گفت‌وگو می‌کردم. در نهایت نظر مرجع مسئول این شد که این دانشجویان به خانواده‌هایشان سپرده شوند. مراجع دستگیرکننده در پی پیگیری‌ها می‌گویند از برخی دانشجویان دستگیرشده اطلاعاتی دارند که فعلا قابل طرح نیست. غلامعلی حداد عادل در این نشست اظهار کرد: اتفاقی که این روزها در کشور افتاده از هر جهت اسباب تأسف است. بنده حتی برای آن جوان‌هایی که می‌آیند و شعارهای هنجارشکن می‌دهند و تخریب می‌کنند و دستگیر و زندانی می‌شوند هم غصه می‌خورم؛ نه فقط غصه آن پلیسی را می‌خورم که آن آقا رفته گلویش را ببرد، نه فقط غصه آن پلیسی را می‌خورم که رویش بنزین ریخته و آتش زدند و آن جوانی دیگر که در موکب مشهد ایستاده بود و خنجر در قلبش فرو کردند و کشتند. هم غصه آنها را می‌خورم و هم غصه اینهایی که شعار علیه اینها می‌دهند، چون اینها هم بچه‌های همین کشور هستند. دکتر رضا فرجی دانا با بیان اینکه دانشگاه باید محل گفت‌وگو باشد، تاکید کرد: تنوع فکری را به رسمیت بشناسیم و گفت‌وگو بین دانشجویان و گفت‌وگو بین استادان و گفت‌وگوی بین نسلی (بین دانشجو و استاد) رایج شود تا ضمن اینکه این شکاف بین‌نسلی پر می‌شود، دامن آموزش و پژوهش نیز از سیاست جدا شود تا دیگر با این پدیده مواجه نشویم که برخی در اعتراض به یک موضوع اجتماعی بیایند و تعطیلی کلاس‌ها را مطالبه کنند.

◀ مردم بزرگ‌ترین عامل امنیت نظامند

دکتر محمدجواد ظریف با بیان اینکه «در طول ۴۲ سال گذشته، مردم بزرگ‌ترین عامل امنیت و استقرار و ثبات نظام جمهوری اسلامی ایران بوده‌اند»، گفت: گفتمان عزت که گفتمان مقام معظم رهبری است، در کنار حضور مردم، بزرگ‌ترین عامل بازدارنده برای جمهوری اسلامی بوده و در آینده هم خواهد بود. اینکه ما از یک طرف زیر بار زور نمی‌رویم و اینکه مردمی داریم که در برابر حرف نادرست مقاومت می‌کنند، بزرگ‌ترین عامل بازدارنده بوده است. وی با سپاسگزاری از رئیس دانشگاه تهران به‌خاطر پیگیری و تلاش برای آزاد شدن دانشجویانی که در ناآرامی‌های اخیر بازداشت شده بودند، خاطرنشان کرد: در دنیایی که ارتباطات جهانی شده، روایت‌های جهانی هستند که ذهن‌ها را می‌سازند و سیاست‌ها را شکل می‌دهند. تصویری که از دانشجوی زندانی در دنیا ایجاد می‌شود، این است که در قشر روشنفکر دانشگاهی ایران یک تعارض اساسی وجود دارد، اما اینکه دانشجو بتواند حرفش را بزند نقطه قوت ما محسوب می‌شود. دکتر صادق زیباکلام نیز با اشاره به سابقه هم‌اندیشی رؤسای پیشین دانشگاه تهران از جمله دکتر فرهاد رهبر و دکتر محمود نیلی‌احمدآبادی با اساتید دانشگاه به منظور دستیابی به مدل حکمرانی و مدیریت مطلوب در دانشگاه و جامعه، به طرح دیدگاه خود درباره لوازم تحقق استقلال دانشگاه پرداخت و در بیان خاطره‌ای اظهار داشت که سال ۵۷ بود که در همین سالن که امروز جمعی از اساتید با دعوت رئیس دانشگاه گرد هم آمده‌ایم، همراه با جمعی از اساتید متحصن شدیم و یکی از خواسته‌هایمان استقلال دانشگاه‌ها بود. دکتر پیروز حناچی از رفتار اخلاقی، رعایت کرامت انسانی و اقناع افکار عمومی به عنوان یک اصل نام برد و گفت: ما نسبت به افکار عمومی بی‌توجه هستیم. بی‌توجهی به اقناع افکار عمومی، فشار انباشته‌ای را به وجود می‌آورد که هر چند وقت یکبار دهان باز می‌کند.

«آرمان ملی» بیانیه پزشکی قانونی در خصوص درگذشت مهسا امینی را بررسی می‌کند

همه در انتظار روشن شدن داستان مهسا

◀ پزشکی قانونی: فوت مهسا ناشی از اصابت ضربه به سر نبوده است

آرمان ملی- حمید شجاعی: درگذشت مهسا امینی و حواشی پیرامون آن با گذشت سه هفته همچنان یکی از مهم‌ترین خبرها در فضای رسانه‌ای است و از واکنش مقامات رسمی گرفته تا نمایندگان، چهره‌های سیاسی و کارشناسان مختلف اظهارات مختلفی را در این خصوص شاهد بوده و هستیم. چه اینکه روسای قوا نیز بارها بر لزوم پیگیری درست و دقیق این مساله و روشن شدن ابعاد و زوایای درگذشت آن مرحومه تاکید داشته‌اند. هر چند از زمان وقوع این اتفاق تاکنون گمانه‌زنی‌های متعدد و متفاوتی در فضای مجازی و رسانه‌های بیگانه در خصوص نحوه و چگونگی درگذشت مهسا امینی مطرح شده است، اما همه مقامات رسمی هر نوع اظهارنظر قطعی را منوط به اظهار نظر پزشکی قانون کرده‌اند و لذا تا زمانی که این گزارش منتشر نشود هر نوع اظهار نظری صرفا گمانه‌زنی است و نمی‌توان به آن قطعیت داد. در همین خصوص علی حدادی، سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور گفته «گزارش کمیسیون در خصوص حادثه درگذشت خانم امینی هنوز نهایی نشده است. در کمیته‌ای که تشکیل شد کارشناسان حقوقی و پزشکان نیز عضویت دارند و تلاش بر این است که بررسی جامع و کاملی صورت گیرد، در حال حاضر ما منتظر اعلام نظر رسمی پزشکی قانونی هستیم.» این در حالی است که بسیاری اساسا نسبت به نوع برخورد گشت ارشاد که باعث به‌وجود آمدن چنین شرایطی شده مطالب و بعضا انتقاداتی را مطرح می‌کنند و بر لزوم برخورد صحیح تاکید دارند. چنانکه طی روزهای اخیر وکیل خانواده امینی مطالبی مطرح کرده که واکنش‌هایی را به‌همراه داشته است. حجت‌الاسلام منتظری دادستان کل کشور طی روزهای گذشته با اشاره به این مساله گفته است: «وکیل خانواده امینی حرف‌های بدون مدرک مطرح می‌کند و پیش از آنکه نظر پزشکی قانونی اعلام شود، می‌گوید نظر آنها را قبول ندارد، این چه حقوقدانی است که پیش از اعلام نظر مرجع قانونی، آن را قبول ندارد و خواهان تشکیل کمیته حقیقت‌یاب شده است. به عبارتی از فردا هر کسی دچار حادثه‌ای شود، خواهان تشکیل چنین کمیته‌ای می‌شود.» با این حال آنچه که مسلم است پیگیری پرونده علت درگذشت مهسا امینی چیزی است که همه بر آن متفق‌القول هستند. در همین راستا نیز روز گذشته آیت‌ا... مکارم شیرازی در دیدار با سردار اشتری، فرمانده نیروی انتظامی کشور با اشاره به این مساله بیان کرد: «لازم بود نیروی انتظامی و دیگر نهادهای ذی‌ربط گزارش جدی و فوری از تحقیقات خود ارائه می‌دادند تا جلوی این بهانه‌ها گرفته شود.» بر این اساس پس از درگذشت مهسا امینی قرار شد طی مهلتی سه هفته‌ای پزشکی قانونی علت درگذشت وی را طی گزارشی بیان و منتشر کند.

◀ مجلس در انتظار گزارش پزشکی قانونی

رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس، اظهار داشت: هنوز گزارش کتبی و رسمی پزشکی قانونی در خصوص پرونده فوت مهسا امینی به دست مجلس نرسیده است. محمد صالح جوکار در خصوص آخرین وضعیت پیگیری پرونده فوت مهسا امینی در مجلس، بیان کرد: همان طوری که قبلا نیز گفته شد تاکنون کمیسیون امورداخلی کشور و شوراها باتوجه به ماموریتی که رئیس مجلس برای روشن شدن دقیق ابعاد این پرونده داد، چندین جلسه با حضور مسئولان دستگاه‌های ذی ربط برگزار کرده و گزارش‌های اولیه اخذ شد. از خانواده امینی نیز برای حضور در جلسات کمیسیون دعوت شده بود اما آنها نپذیرفتند که در جلسات حضور یابند. وی تصریح کرد: اما ما در انتظار گزارش رسمی و کتبی پزشکی قانونی در خصوص این پرونده هستیم تا جمع‌بندی نهایی در کمیسیون صورت گرفته و جهت قرائت گزارش نهایی به صحن مجلس ارجاع شود. تا این لحظه این گزارش به دست مجلس نرسیده است.

◀ بیانیه پزشکی قانونی

پزشکی قانونی در بیانیه‌ای اعلام کرد: با استناد به مدارک پزشکی بیمارستانی، بررسی سی. تی اسکن مغز و ریه، نتایج معاینه ظاهری جسد و کالبدگشایی، آزمایش‌های آسیب‌شناسی، فوت نامبرده ناشی از اصابت ضربه به سر و اعضا و عناصر حیاتی بدن نبوده است.ش در این بیانیه آمده است: شرح مختصری از گزارش علت فوت مرحومه مهسا امینی ارائه شده به مرجع قضائی که بر اساس پرونده بیمارستانی عمل جراحی کرانیوفارنژیومای مغز در بیمارستان میلاد در سال ۱۳۸۶، پرونده درمانی بیمارستان کسری در زمان منتهی به فوت، شرح معاینه ظاهری جسد و کالبدگشایی، نتایج آزمایش‌های سم‌شناسی و آسیب‌شناسی، تحقیقات قضائی و کمیته‌های کارشناسی متعدد تخصصی و فوق تخصصی تنظیم یافته است به شرح ذیل اعلام می‌شود: متوفیه پس از عمل جراحی تومور کرانیوفارنژیومای مغزی در سن ۸ سالگی دچار اختلال در محور مهم هیپوتالاموس ـ هیپوفیز و غدد تحت فرمان آن (از جمله آدرنال و تیروئید) شده است. به علت این بیماری زمینه‌ای متوفیه تحت درمان با داروهای هیدروکورتیزون، لووتیروکسین و دسموپرسین بوده است. ایشان در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲۲ از ساعت ۱۹:۵۶ به‌طور ناگهانی دچار افت هوشیاری شده و متعاقب آن بر زمین می‌افتد که با توجه به بیماری زمینه‌ای، متوفیه توانایی لازم جهت جبران و تطابق با وضعیت ایجاد شده را نداشته، لذا در شرایط مذکور دچار اختلال ریتم قلب و کاهش فشار خون و متعاقب آن کاهش سطح هوشیاری شده که به دلیل انجام عملیات احیای قلبی ـ تنفسی غیرموثر در دقایق حساس اولیه، دچار هیپوکسی شدید و در نتیجه آسیب مغزی شده است، به‌رغم برگشت عملکرد قلبی متعاقب عملیات احیای پرسنل اورژانس، حمایت تنفسی انجام شده کارساز نبوده و با وجود انتقال ایشان به بیمارستان و زحمات کادر درمانی بیمارستان کسری، بیمار به علت نارسانی چند ارگانی (M. O. F) ناشی از هیپوکسی مغزی در تاریخ ۱۴۰۱/۶/۲۵ فوت می‌نماید. لازم به ذکر است با استناد به مدارک پزشکی بیمارستانی، بررسی سی. تی اسکن مغز و ریه، نتایج معاینه ظاهری جسد و کالبدگشایی، آزمایشات آسیب شناسی، فوت نامبرده ناشی از اصابت ضربه به سر و اعضا و عناصر حیاتی بدن نبوده است.

تغییر مواضع از تسخیر سفارت تا حجاب

چرخش‌های ضرغامی برای رسیدن به ریاست جمهوری؟

◀ وزیر میراث این بار با بهمن فرمان آرا کارگردان ملاقات کرد

آرمان ملی: این روزها بسیاری سعی در آرام سازی فضا دارند و البته در این میان تعدادی هستند که اقداماتی انجام می‌دهند که دیده شوند و پیش از این بارها عنوان شد که هدف آنها تبلیغ برای انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم است. ضرغامی در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری هم نامزد شده بود، اما موفق نشد از فیلتر شورای نگهبان گذر کند اما اکنون سعی دارد اینگونه نشان دهد که در بخش‌های مختلف مدیریت اجرایی کشور دارای نظریه و راهکار برای حل مشکلات است. عزت ا... ضرغامی از جمله افرادی است که پس از خروج از صداوسیما تلاش کرد تا چهره جدیدی از خودش به نمایش بگذارد و نه تنها پای بر خط قرمزهایی گذاشت که در زمان ریاستش در صداوسیما موجب انتقاد زیاد اهالی هنر شده شود بلکه در برخی مواضع در نقش یک منتقد برخی سیاست‌های کشور ظاهر شد. تاکتیک ضرغامی برای انتخابات ۱۴۰۰ جلب آرای بخشی از بدنه اصلاح‌طلبان بود چنانکه در سال ۹۶ به دیدار محمد رضا عارف یا حسین کروبی رفت و از این دیدار برای انتخابات ۱۴۰۰ بهره برد چنانکه اسفند ۹۹ گفت: «من با حسین کروبی جلسه داشتم، هر بار من می‌گفتم فتنه، او می‌گفت جنبش. یعنی اینقدر ما دو سر طیف هستیم. کسی هم که دو سر طیف نباشد می‌گوید حوادث ۸۸. شاید کسی خنده‌اش بگیرد اما ما مثل بچه آدم حرف می‌زنیم و این اشکالی ندارد.»

◀ دیدار با فرمان آرا

اخیرا ضرغامی با بهمن فرمان آرا دیدار کرده است. ۱۵ مهر خبرآنلاین نوشت: « عزت ا... ضرغامی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی روز گذشته ۱۴ مهر ماه ۱۴۰۱ در توییتر خود اعلام کرد که با بهمن فرمان آرا تهیه‌کننده، کارگردان و فیلمنامه‌نویس ملاقات داشته است. ضرغامی روز گذشته، ساعت ۱۸:۳۳ در صفحه توییتر خود نوشت: «امروز با بهمن فرمان آرا ملاقات داشتم. در ۸۱ سالگی فیلمسازی می‌کند. روحیه گرفتم! شهید لبافی‌نژاد برادر همسر اوست. نمی‌دانستم! آدم مستقلی است، می‌گوید از هرچه که شبهه رانت داشته، دوری کرده است. باهم اختلاف دیدگاه داریم. ولی براساس منافع ملی، اشتراکات زیادی یافتیم.» فرمان‌آرا شخصی بود که در پی منحل شدن خانه سینما توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت دوم احمدی‌نژاد، سه سیمرغ بلورین خود را به عنوان اعتراض به دفتر جشنواره فیلم فجر پس داد. کیهان بارها به انتقاد از فرمان‌آرا پرداخت به عنوان نمونه سال ۹۷ نوشت: «فرمان‌آرا مدیر تولید اشرف پهلوی بود، محکومین و متهمان قضائی نه تنها حق فیلمسازی نداشتند بلکه به آنها حق زندگی هم داده نمی‌شد! چرا در آمریکایی که این جناب مفتخر به تابعیتش بوده و آن را مهد دموکراسی می‌دانند، پس از گذشت حدود ۴۰ سال از حکم قضائی رومن پولانسکی، فیلمساز معروف، به وی اجازه حضور در مراسم اسکار برای دریافت جایزه بهترین کارگردانی داده نشد؟! فرمان‌آرا باید این پرسش نسل امروز را هم توضیح دهد که آیا اجازه آزاد چرخیدن و اظهار نظر کردن و فیلمسازی به وی و عدم محاکمه ایشان که در بدترین روزگار این ملت یعنی دوران ستم‌شاهی، مدیر تولید یکی از تبهکارترین عناصر آن رژیم یعنی اشرف پهلوی بوده و برخی از مستهجن‌ترین آثار به اصطلاح سینمایی مانند «در امتداد شب» را ساخته که موجب انحراف ذهنی نسل جوان شد، خیانت به دموکراسی نیست؟!»

◀ تلاش برای القای مدیریت کلان!

ضرغامی برای محبوبیت حتی در اموری که در حوزه کاری او نیست وارد می‌شود مانند محدودیت‌هایی برای دسترسی به اینترنت گفت: «بنابر اقتضائات امنیتی ظرفیت‌های اینترنت محدوده شده است و کشور به سرعت از این مرحله عبور خواهد کرد. و مردم می‌توانند از اینترنت پرسرعت با کیفیت بالا و توانمندی استفاده کنند.» وزیر میراث فرهنگی به اعتراضات پراکنده در برخی مدارس دخترانه واکنش نشان داد. ضرغامی ۱۳ مهر در جلسه شورای شهر با اشاره به ناآرامی‌های اخیر کشور گفت: «اگر شاهد تصاویر نامأنوس در مدارس هستیم به این دلیل است که خوراک فکری لازم برای دانش آموزان نداریم. در دو ماه اخیر شاهد این هستیم که شهر سراسر غم است، هنوز بنرهای عزاداری ماه‌های محرم و صفر در شهر وجود دارد با اینکه وارد فضای شادی رسیده‌ایم و مردم به این شادی و تغییر احوال نیاز دارند.»

◀ مرد چرخش‌های همیشگی

تنها تغییر مواضع ضرغامی پس از خروج از صداوسیما نبود. نام او در میان دانشجویان تسخیرکننده سفارت آمریکا آمده است. کمال تبریزی کارگردان معروف کشور هم در آن مقطع در بین دانشجویان خط امام و ماجرای تسخیر سفارت آمریکا در سال ۵۸ حضورداشت که البته این حضور را اتفاقی می‌نامد. تبریزی می‌گوید: «در آن زمان فقط دو نفر یعنی محمود احمدی‌نژاد و عزت ا... ضرغامی با تسخیر سفارت مخالف بودند اما بقیه گروه‌ها اقدام دانشجویان خط امام را تایید می‌کردند.» اما ضرغامی در سال ۹۵ گفت: «اگر برخی پیدا می‌شوند که تعداد آنها کمتر از انگشتان دست است و قدری پشیمان و شرمنده هستند و مطالبی نقل می‌کنند که حکایت از نوعی شرمندگی آنان از این رفتار دارد، قابل اعتنا نیست.»

آیا رائفی‌پور ممنوع‌التصویر است؟

در حالی که شبکه سه سیما مراسم میدان امام حسین(ع) تهران را به صورت زنده پوشش می‌داد، مجری اعلام کرد شاهد سخنان رائفی‌پور خواهیم بود و بلافاصله شبکه سه سیما تصاویر مراسم را قطع کرد. چندی قبل کارزار درخواست حضور رائفی پور در شبکه‌های صداوسیما راه افتاد: «از آنجایی که در دوران سخت تبلیغات منفی رسانه‌های معاند داخلی و خارجی قرار داریم و به‌علت سیل بی‌سابقه تبلیغات و اخبار غیرواقعی رسانه‌های دنیا به نیت ضربه زدن به پیکره ایران اسلامی و دامان پاک حریم خانواده‌ها، از سازمان صداوسیما، ما امضاکنندگان این کارزار، خواهان استفاده از حضور استاد علی‌اکبر رائفی‌پور در شبکه‌های این سازمان، می‌باشیم.»

کابوس ۲۰۳۰ در ذهن برخی اصولگرایان

سند ۲۰۳۰ برای برخی تبدیل به کابوس شده است. دیروز نیکزاد، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه برخی از گفتن اجرای سند ۲۰۳۰ خجالت نمی‌کشند، گفت: خاتمی رئیس‌جمهور بود سال ۷۶ آمد استان اردبیل و اجازه دادند سه مدیر فرهنگی از جمله آموزش و پرورش، تبلیغات اسلامی و فرمانده سپاه استان صحبت کنند که هر سه عزیز از مسائل و کمبودها در حوزه ساخت و ساز حرف زدند و آن روز متاسفم شدم که هر سه عزیز از کار عمرانی، سنگ و سیمان حرف زدند ولی از مشکلات بنیادین و محتوایی سخن به میان نیاوردند. حضرت آقا دغدغه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان را دارد و راضی نیست.

استقبال کرباسچی از دیدگاه رئیس‌جمهور

رئیس‌جمهور با اشاره به حرمت دانشگاه و محیط علم و آرمانخواهی، تصریح کرد: هیچ شخصی مجاز به شکستن حرمت این فضای مقدس نیست و همه از مسئولان تا اساتید و دانشجویان مکلفند برای حفظ تقدس و حرمت این محیط تلاش کنند. پس از آن بود که غلامحسین کرباسچی مدیرمسئول روزنامه «هم میهن» در واکنش به دستور رئیس‌جمهوربرای پیگیری حمله به دانشگاه شریف نوشت: رئیس‌جمهور: هیچ شخصی مجاز به شکستن حرمت دانشگاه نیست و همه مسئولان تا اساتید و دانشجویان مکلفند برای حفظ تقدس و حرمت این محیط تلاش کنند و رئیس‌جمهور در خصوص وقایع اخیر، نهادهای مسئول را مامور پیگیری کرد. بسیار عالیست. کاش تاریخی هم برای ارائه نتیجه اعلام می‌شد.

گـــــپ

یوسف مولایی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

لزوم در نظر گرفتن عنصر زمان در مذاکرات هسته‌ای

آرمان ملی – سهیل ثابت: پرونده هسته‌ای ایران در تعلیق، این جمله‌ای است که می‌توان بنا به رخدادهای اخیر در ارتباط با برجام و بازگشت طرفین به آن اعلام کرد. هرچند آمریکایی‌ها در چند روز گذشته تلاش کرده‌اند، پالس‌های مختلفی در ارتباط با کاهش موفقیت برجام به رسانه‌ها اعلام کنند اما این اعلان‌ها چندان هم نتوانسته کارساز باشد زیرا نماینده اتحادیه اروپا در مذاکرات هسته‌ای در چند روز گذشته اعلام کرده است که از گفت‌وگو برای ادامه برجام حمایت خواهد کرد و از سوی دیگر روس‌ها هم خبر داده‌اند که مذاکرات به منظور بازگشتن به برجام در آینده نزدیک از سرگرفته خواهد شد. تهران نیز البته همواره بر ادامه مذاکرات هسته‌ای برای احیای برجام حمایت کرده است. از این منظر به نظر می‌رسد آینده برجام چندان هم که اعلام می‌شود ابهام‌آلود نیست و به احتمال زیاد در هفته‌های آینده طرفین به میز مذاکرات باز خواهند گشت و شاهد تحولات بهتری در حوزه احیای برجام خواهیم بود. «آرمان ملی» در این ارتباط با یوسف مولایی، استاد دانشگاه به گفت‌وگو پرداخته است.

◀ در شرایط فعلی برخی کشورهای اروپایی به رغم ابراز امیدواری جوزپ بورل درصدد هستند ضمن اعلام موافقت با بازگشت طرفین به برجام، نیش خنجر تحریم را علیه ایران نشان دهند، چرا اروپایی‌ها اخیرا نوعی رویکرد دوگانه را در ارتباط با ایران در دستور کار قرار داده‌اند؟

عنصر زمان را باید در شرایط کنونی در نظر گرفت. زمان در کنار تحولات سیاسی و اقتصادی می‌تواند بر روند بازگشت طرفین به برجام اثر بگذارد. ایران باید بتواند از فرصت‌ها استفاده کند. در مذاکرات باید در برخی مواقع برای رسیدن به دستاوردی خوب، تدابیر ویژه‌ای را ایجاد کرد. در شرایط فعلی نظرات کارشناسی و استفاده از آن برای تصمیم در پرونده هسته‌ای مهم است. نباید زمان‌های مناسب را از دست داد. درگذشته و در ابتدای روی کارآمدن بایدن، آمریکایی‌ها علاقه‌مند به توافق با ایران بودند و از ابراز آن علاقه هم ترسی نداشتند. از سوی دیگر جوزف بورل نیز تلاش‌های زیادی برای احیای برجام صورت و طرحی را در این زمینه ارائه داد اما تهران بنا به دلایلی تمام طرح را نپذیرفت و نظرات دیگری داشت و در برابر ایران هم آمریکایی‌ها نظرات دیگری را به صورت متقابل اعلام کردند اما در مجموع ایران می‌توانست به شیوه بهتری از آن فرصت استفاده کند. در نهایت هم آمریکایی‌ها به گونه‌ای در برابر مواضع ایرانی‌ها موضع گرفتند که گویا تمایلی از سوی ایران به توافق وجود ندارد. هرچند که آمریکایی‌ها هم مواضع غیرسازنده‌ای در ارتباط با برجام داشته‌اند.

◀ برخی از اروپایی‌ها به گونه‌ای در مورد ایران موضع می‌گیرند که گویا ایران است که تمایل به توافق ندارد، حال اینکه اینگونه به نظر نمی‌رسد. این مورد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

بله آنها چنین مواضعی را در برابر خواسته‌های تهران اعلام کرده‌اند اما این نظر هم وجود دارد که ایران چون اصرار غربی‌ها را می‌بیند، اینگونه می‌اندیشد که می‌تواند امتیاز بیشتری بگیرند. حال باید دید ایران در تحلیل محاسبات برای رسیدن به اهدافش چه مقدار دقت دارد. البته قبل از وقایع اخیر غربی‌ها به این نتیجه رسیده بودند که احتمال رسیدن به توافق نه دور است نه نزدیک.

◀ اولیانوف، نماینده روسی ابراز امیدواری کرده است که مذاکرات هسته‌ای در ارتباط با ایران در ماه آینده احیا خواهد شد شورای اروپا نیز از موافقت در این زمینه سخن گفته است. با وجود از دست رفتن برخی فرصت‌ها هنوز هم احتمال احیای برجام وجود دارد؟

تمامی این موارد بستگی دارد که انتخابات آمریکا به کجا ختم خواهد شد و از سوی دیگر موضع‌گیری‌های مداوم که اخیرا علیه ایران شدت گرفته به کجا منتهی می‌شود. در حال حاضر در شرایطی قرار داریم که صحنه بین‌المللی در ارتباط با ایران بر اساس عنصر زمان در حال تغییر است و نباید اجازه داد زمان به ضرر تهران مصادره شود.

◀ اخیرا اقداماتی از سوی اتحادیه اروپا علیه ایران صورت گرفته است. این اقدامات تا چه میزان با واکنش تهران روبه‌رو خواهد شد؟

ایران قبل از مواضع جدید اروپا علیه تهران مسیر خود را به طرف شرق تغییر داده است و مناسبات ایران با غرب هم از گذشته محدود بوده است. خواه ناخواه روابط ایران و اروپا بیشتر محدود می‌شود. ایران دیگر وزنی برای اقتصاد اروپا باز نمی‌کند و اروپایی‌ها نیز دیگر برای ایران تعیین کننده نیست. از این رو ایران به سوی توسعه مناسبات خود با شرق خواهد رفت. ایران تلاش خواهد کرد با صادرات نفت به چین درآمدی را به دست آورد و از بازار چین برای تامین نیازهای خود استفاده کند. نوع جدیدی از نگاه از سوی اروپایی‌ها به ایران ایجاد شده و ایران هم تصمیمات دیگری در ارتباط با اروپا به موازات نگاه آنها اتخاذ خواهد کرد. به نظر می‌رسد نوع مناسبات ایران با اروپایی‌ها در مقایسه با شرق محدودتر خواهد شد. این مورد را حتی می‌توان از عضویت ایران در شانگهای برداشت کرد. ایران با عضویت در این معاهده در نظر دارد به دستاوردهای اقتصادی برسد تا به شکلی بتواند به مسیر توسعه اقتصادی خود ادامه دهد.